

ANSÖKAN/ANMÄLAN om god man/förvaltare

11 kap 4 § föräldrabaiken "Om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person, skall rätten, om det behövs, besluta att anordna godmanskap för honom eller henne. Ett sådant beslut får inte meddelas utan samtycke av den för vilken godmanskap skall anordnas, om inte den enskildes tillstånd hindrar att hans eller hennes mening inhämtas."

11 kap 7 § föräldrabaiken "Om någon som befinner sig i en sådan situation som anges i 4 § är ur stånd att vårda sig eller sin egendom, får rätten besluta att anordna förvaltarskap för honom eller henne. Förvaltarskap får dock inte anordnas, om det är tillräckligt att godmanskap anordnas eller att den enskilde på något annat, mindre ingripande sätt får hjälp."

Ansökan gäller: God man Förvaltare

Person ansökan/anmälan gäller

Förnamn och Efternamn	Personnummer
Adress, postnummer och ort	Telefon (dagtid)
Vistelseadress (om annan adress än ovan)	

Hjälpbehov

Omfattning som personen behöver hjälp av god man/förvaltare (se anvisningar till ansökan)

- Bevaka sin rätt (t.ex. ansökningar till myndigheter, överklaganden, avtal m.m.)
- Förvalta sin egendom (sköta sin ekonomi, betala räkningar m.m.)
- Sörja för sin person (tillgodose personliga och sociala behov)

Beskriv mer utförligt vad eller vilka åtgärder som personen behöver hjälp med vad gäller ekonomiska, rättsliga eller personliga angelägenheter:

Nuvarande situation

Vilka inkomster har den enskilde? (Om den enskilde saknar inkomster finns normalt inte skäl för godmanskap/förvaltarskap.)

Hur tas den enskildes ekonomi om hand idag? Beskriv anledningen till att detta inte kan fortsätta.

Hälsotillstånd m.m.

Vilka hälsoskäl som gör att personen behöver hjälp av god man/förvaltare

Frågorna nedan gäller enbart vid ansökan om förvaltarskap – Fylls INTE i om ansökan gäller god man.

Varför behöver personen förvaltare?

Förvaltarskap är bara aktuellt om det finns en stor risk att personen hamnar i ekonomiska svårigheter om hen behåller sin rättshandlingsförmåga, t.ex. genom att hen skuldsätter sig, inte betalar sina räkningar eller blir utnyttjad ekonomiskt av utomstående. Vid förvaltarskap får personen inte tillgång till sina bankkonton om inte förvaltaren medger det. Förvaltaren behöver inte huvudmannens samtycke för att förvalta den enskildes ekonomiska tillgångar.

Varför skulle inte ett godmanskap vara tillräckligt för att tillgodose personens behov av hjälp?

Förvaltarskap är bara aktuellt om godmanskap inte skulle fungera. Vid ett godmanskap har personen tillgång till sina bankkonton och kan ingå avtal. Förvaltarskap kan därför behövas om det finns en risk att personen skuldsätter sig, inte betalar sina räkningar eller blir utnyttjad ekonomiskt av utomstående. Åtgärder från god man kräver personens samtycke om den enskilde kan lämna samtycke. Godmanskap kräver samverkan mellan huvudman och god man.

Åtgärder som vidtagits för att tillgodose hjälpbehovet

Bevaka rätt:	JA	NEJ
Har möjligheten att skriva fullmakt för rättsliga angelägenheter undersökts?	☐	☐
Har möjligheterna att tillgodose personens behov genom socialtjänstens försorg undersökts, t.ex. kontaktperson?	☐	☐
För förvaltarskap – finns samtycke till godmanskap?	☐	☐

Förvalta egendom:	JA	NEJ
Finns fullmakt för ekonomiska angelägenheter?	☐	☐
Om JA på ovanstående fråga: Varför är inte fullmakt tillräckligt?		
Har möjligheten att anordna egnamedelsförvaltning, skuldsanering m.m. genom socialtjänsten undersökts?	☐	☐
Har räkningar satts på autogiro?	☐	☐

Sörja för person	JA	NEJ
Vilket typ av boende har personen? (t.ex. äldreboende, boende med särskilt stöd, egen bostad utan stöd, bor med föräldrar, etc.)		
Har möjligheterna att tillgodose personens behov genom socialtjänstens försorg undersökts, t.ex. kontaktperson?	☐	☐
Har personen hemtjänst? Om JA, Ange hur många timmar/vecka:.....	☐	☐
Har personen boendestöd? Om JA, Ange hur många timmar/vecka:.....	☐	☐
Har personen personlig assistent? Om JA, Ange hur många timmar/vecka:.....	☐	☐
Har personen ledsagare? Om JA, Ange hur många timmar/vecka:.....	☐	☐

Om du svarat **NEJ** på någon av ovanstående frågor, ange anledningen (t.ex. varför inte fullmakt eller egnamedelsförvaltning via socialtjänsten har prövats):

Boendepersonal, hemtjänst, kontaktpersoner m.fl.

Ange namn, adress och telefonnummer till boendepersonal, hemtjänst, kontaktpersoner m.fl.

Myndighetskontakter

Myndighets- och sjukvårdskontakter t.ex. biståndsbedömare mm inom socialtjänsten, LSS - handläggare, kurator, läkare/sjuksköterska mm (ange namn, adress och telefonnummer)

Närmast anhöriga

Släktskap, namn, adress och telefonnummer till närmast anhöriga

Eventuellt förslag på god man/förvaltare

Du kan lämna förslag på god man eller förvaltare här. Eftersom en god man eller förvaltare ska vara rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig får gode män och förvaltare inte förekomma i kronofogdemyndighetens register eller i belastningsregistret.

Namn

Personnummer

--	--

Adress, postnummer, ort

--

Telefonnummer:

E-postadress:

--

Underskrift sökande:

Namnförtydligande:

Ort och datum:

Ansökan/anmälan gjord av:

Anhörig – ange släktskap:..... Annan:.....

Ansökan/anmälan skickas till:

Uppsala kommun, Överförmyndarförvaltningen, 753 75 UPPSALA

OBS! Till ansökan bör bifogas: Läkarintyg, social utredning (skriven av biståndshandläggare, kurator, sjuksköterska eller annan.)

Information om att ansöka om god man eller förvaltare för sjuka, äldre och funktionshindrade personer

Bestämmelser om vem som kan få god man eller förvaltare finns i föräldrabalken. Personer som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande behöver hjälp att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person kan få hjälp av en god man eller förvaltare. Den person som får god man eller förvaltare kallas huvudman.

Uppdraget delas alltså upp i tre delar; bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Ett uppdrag kan omfatta en eller flera av dessa delar.

Bevaka rätt – rättsliga åtgärder

Uppgiften att bevaka rätt innebär att företräda huvudmannen och tillvarata huvudmannens intressen i olika situationer. Det kan exempelvis röra sig om ansökningar till myndigheter såsom ansökan om bostadsbidrag, om stöd och service enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade m.m.

Det kan även innebära att företräda huvudmannen när huvudmannens ska sälja och avveckla sin bostad, vid kontakter med fordringsägare, vid ingående av avtal, vid ansökan om skuldsanering, vid ärende i hyresnämnd, vid överklagande av beslut m.m.

Det är vanligt att god man endast behövs för att bevaka en persons rätt i samband med avveckling och försäljning av bostad m.m. Det är då viktigt att det anges i ansökan att godmanskapet gäller endast denna åtgärd och att behoven i övrigt kan tillgodoses på annat sätt.

Förvalta egendom - sköta huvudmannens ekonomi

Uppgiften att förvalta egendom innebär att ta hand om huvudmannens ekonomi, både vardagsekonomin och tillgångar i form av värdepapper. Det handlar till exempel om att betala räkningar och om förvaltningen av eventuella tillgångar i form av exempelvis bankmedel, aktier, fonder, fastighet och bostadsrätt.

Sörja för person

Uppgiften varierar från fall till fall men syftet är att se till att huvudmannen har ett bra boende, får en god omvårdnad och ges goda levnadsvillkor.

Godmanskap - endast om det behövs

Förutsättningarna för godmanskap framgår av 11 kap 4 § föräldrabalken. Där står att om någon på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sörja för sin person ska rätten, om det behövs, besluta att anordna godmanskap för honom eller henne. Godmanskap får inte anordnas utan personens samtycke, om inte personens tillstånd hindrar att hans eller hennes mening inhämtas.

Det är tingsrätten som fattar beslut om godmanskap. Som framgår av lagen ska tingsrätten anordna godmanskap endast om det behövs.

Det innebär att godmanskap kan anordnas endast om personens behov inte kan lösas på något annat sätt. Även om den enskilde på grund av sitt hälsotillstånd är i behov av hjälp i någon omfattning får inte godmanskap anordnas om hjälpen kan ges på ett mindre ingripande sätt.

Det kan till exempel röra sig om möjligheten att utfärda en fullmakt, eller att sätta räkningar på autogiro, anlåtande av banks förvaltningsavdelning, juridiskt ombud, socialtjänstens egnamedelsförvaltning, bistånd enligt socialtjänsten m.m.

Det är viktigt att det framgår av ansökan hur den enskildes ekonomi tas hand om i dagsläget och varför det inte kan fortsätta som det fungerar idag.

Om en anhörig sköter ekonomin men av någon anledning inte längre orkar fortsätta med det ska det undersökas om den dagliga skötseln av ekonomin kan ordnas via banken, till exempel genom att sätta räkningar och andra utgifter på autogiro.

På blanketten för ansökan om god man ska ett flertal frågor besvaras gällande vad som gjorts för att försöka tillgodose den enskildes behov på ett mindre ingripande sätt än genom godmanskap.

Arvode till god man och förvaltare

En god man eller förvaltare har rätt till skäligt arvode för sitt uppdrag och ersättning för kostnader i samband med uppdraget.

Huvudregeln är att det är huvudmannen som ska betala arvodet till gode mannen. När en person samtycker till godmanskap samtycker denne samtidigt till att stå för arvodet. Endast under vissa förutsättningar kan kommunen stå för arvodet. Det rör sig om situationer där den enskilde saknar inkomster (tjänar mindre än 117 395 kr år 2016) och tillgångar (88 600 kr år 2016) för att klara av att betala arvodet.

Överförmyndarförvaltningen fattar beslut om arvode en gång per år.

Handläggningen av ett godmanskapsärende

Det är tingsrätten i den kommun där personen ansökan avser är folkbokförd som fattar beslut om anordnande av godmanskap. Ansökan kan göras av den som ansökan avser och dennes anhöriga. Övriga personer kan anmäla behov om god man till överförmyndarförvaltningen.

Överförmyndarförvaltningen tar emot ansökan och gör utredningen som ligger till grund för beslutet.

De handlingar som behövs för att tingsrätten ska kunna fatta beslut är:

- **Läkarintyg** på Socialstyrelsens blankett SoSB 76322 2007-01 pee.
- **Social utredning** skriven av biståndshandläggare, kurator, sjuksköterska eller annan myndighetsperson med god kännedom om den enskildes ekonomi. Av utredningen ska framgå den enskildes ekonomiska och sociala situation samt de övriga uppgifter som kan vara till vägledning för tingsrättens bedömning av om den enskilde behöver god man.
- **Samtycke** från personen som ansökan avser (om ansökan inte undertecknats av personen som ansökan avser)
- **Yttranden från anhöriga** över deras inställning till att god man förordnas. Med anhöriga avses makar, sambo, barn, barnbarn eller andra nära släktingar. Om den enskilde själv har ansökt om godmanskap eller samtyckt till detta och enligt läkarintyg förstår vad saken gäller behöver inte yttranden från anhöriga bifogas.

Förslag på god man eller förvaltare

Den som ansöker om god man eller förvaltare har möjlighet att lämna förslag på vem som ska utses till god man eller förvaltare. En god man eller förvaltare ska vara rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig. Gode män och förvaltare får därför inte förekomma i kronofogdemyndighetens register eller i belastningsregistret.

Om förslag på god man eller förvaltare saknas kommer överförmyndarförvaltningen rekrytera en lämplig ställföreträdare till uppdraget.

Förvaltarskap – en ingripande tvångsåtgärd

Enligt 11 kap 7 § föräldrabalken kan förvaltarskap anordnas för en person som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande är ur stånd att vårda sig själv eller sin egendom.

Förvaltarskap kan bara anordnas om hjälpbehovet inte kan tillgodoses på något mindre ingripande sätt, som till exempel genom godmanskaps eller fullmakt. Om ansökan gäller förvaltarskap behövs utförliga uppgifter om varför personens behov inte kan tillgodoses på ett mindre ingripande sätt.

Förvaltarskap kan vara aktuellt om det finns en stor risk att personen hamnar i ekonomiska svårigheter om hen behåller sin rättshandlingsförmåga, t.ex. genom att hen skuldsätter sig, inte betalar sina räkningar eller blir utnyttjad ekonomiskt av utomstående.

Den som har förvaltare förlorar alltså sin rättshandlingsförmåga och kan inte ingå avtal. Förvaltaren övertar huvudmannens rättshandlingsförmåga.

Liksom godmanskaps kan ett förvaltarskap avse att bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person. Du kan läsa mer om de olika delarna på sidan 1 i denna information.

Handläggningen av ett förvaltarskapsärende

Det är tingsrätten i den kommun där personen ansökan avser är folkbokförd som fattar beslut om anordnande av förvaltarskap. Ansökan kan göras av den som ansökan avser och dennes anhöriga. Övriga personer kan anmäla behov om god man till överförmyndarförvaltningen.

Överförmyndarförvaltningen tar emot ansökan och gör utredningen som ligger till grund för beslutet.

- Läkarintyg på Socialstyrelsens blankett SoSB 76332 2005-12 pee.
- Social utredning skriven av biståndshandläggare, kurator, sjuksköterska eller annan myndighetsperson med god kännedom om den enskildes ekonomi. Av utredningen ska framgå på vilka grunder den enskilde kan anses ur stånd att vårda sig själv och/eller sin egendom. Det ska särskilt betonas varför utredaren anser att det finns en påtaglig risk för att den enskildes ekonomi raderas om den enskilde inte förordnas en förvaltare.
- Yttranden från anhöriga (d.v.s. deras inställning till att förvaltare förordnas). Med anhöriga avses make/maka, sambo, barn, barnbarn eller andra nära släktingar.

Information om överförmyndarnämndens personuppgiftsbehandling

Personuppgiftsansvarig är överförmyndarnämnden

Information enligt Dataskyddsförordningen (GDPR)

Alla personuppgifter som du skickar till oss registreras och behandlas enligt dataskyddsförordningen. De personuppgifter som vi efterfrågar krävs för att vi ska kunna hantera ditt ärende på ett smidigt sätt och fullgöra våra arbetsuppgifter. Du har ett antal rättigheter som uppgiftslämnare. Du kan ta del av dem nedan.

Rättslig grund, ändamål, behandling och lagringstid

Rättslig grund: Myndighetsutövning samt rättslig förpliktelse

Ändamålet med behandlingen: Utredda behov av god man eller förvaltare enligt 11:1-4 §§ FB samt 11:7 § FB

Lagringstid av information: Ansökningshandlingar och korrespondens avseende ansökan gallras tre år efter att, vissa i lag angivna, redovisningshandlingar har lämnats till behörig mottagare.

Mottagare: Ansökan om god man enligt 11:1-3 FB lämnas inte ut till någon annan, om inte sekretessbrytande bestämmelser finns. Vad gäller ansökan om god man enligt 11:4 FB eller förvaltare enligt 11:7 FB lämnas samtliga utredningshandlingar till behörig tingsrätt. Sådana handlingar kan i förekommande fall kommuniceras med anhöriga till den ansökan avser.

Dina uppgifter överförs inte till tredje land.

Dina Rättigheter

Rättelse: Du har rätt att begära rättelse av felaktiga uppgifter

Rätt till invändningar: Du har rätt att göra invändningar mot den behandling som görs av dina personuppgifter

Rätt till registerutdrag: Du har rätt att, en gång per kalenderår, efter skriftligt undertecknad ansökan till oss, få information om vilka personuppgifter som vi behandlar om dig.

Om du vill ta kontakt med oss avseende dina rättigheter skicka e-post till dataskyddsombud@ uppsala.se. Vill du veta mer om Dataskyddsförordningen följ länk [Datainspektionens hemsida](#).